

آزمایشگاه فلسطین

چگونه اسرائیل فناوری اشغال را به سراسر جهان صادر می کند

آنتونی لوونشتاین / ترجمه ی روزان مظفری

حلقه تجریش: این گفتگو به تازگی در وبسایت ورسوبوکز منتشر شده است.¹

ورسوبوکز: مجتمع صنعتی-نظامی اسرائیل از سرزمین های اشغالی فلسطینی به عنوان محل آزمایش تسلیحات و فناوری های نظارتی استفاده می کند و سپس آن ها را به تمامی کشورهای مستبد و دموکراتیک در سرتاسر جهان صادر می کند. برای بیش از ۵۰ سال، اشغال کرانه ی باختری و غزه تجربه ی ارزشمندی در کنترل جمعیت «دشمن»، یعنی فلسطینی ها، به دولت اسرائیل داده است.

آزمایشگاه فلسطین اثر آنتونی لوونشتاین این دنیای پنهان را در یک تحقیق جهانی با اسناد محرمانه، مصاحبه های افشاگر و گزارش ها آشکار می کند.

ورسو بوک: چه چیزی باعث شد شما آزمایشگاه فلسطین را بنویسید؟

آنتونی لوونشتاین: ۲۰ سال است که درباره ی اسرائیل/فلسطین می نویسم، در آن زمان در اسرائیل، کرانه ی باختری و غزه کار می کردم و بین سال های ۲۰۱۶ و ۲۰۲۰ در اورشلیم شرقی زندگی می کردم. باگذشت سال ها، شروع به تحقیق در مورد روش هایی کردم که اسرائیل از فلسطینی ها به عنوان موش آزمایشگاهی استفاده می کرد تا «مؤثرترین» راه ها را برای مدیریت و نظارت بر آن ها ابداع کند؛ از دیوارهای «هوشمند» گرفته تا ابزارهای هک تلفن و هواپیماهای بدون سرنشین تا فناوری تشخیص چهره. من اکثر این ها را با چشمان خود در فلسطین دیدم و با اسرائیلی ها و فلسطینی هایی صحبت کردم که در جناح های مختلف نبرد شرکت داشتند.

من دو دهه درباره ی این درگیری نوشته ام، اما می خواستم این کتاب نه تنها بر واقعیت فلسطین/اسرائیل تمرکز کند، بلکه نشان دهد چگونه این درگیری بین المللی شده است. برای بسیاری از کشورها، چه کشورهای دموکراتیک

¹ <https://www.versobooks.com/en-gb/blogs/news/q-a-with-antony-loewenstein-author-of-the-palestine-laboratory>

و چه دیکتاتوری، اشغال‌گری مداوم اسرائیل الهام‌بخش است و درس‌هایی در مورد چگونگی کنترل جمعیت‌های ناخواسته‌شان، چه مسلمانان در هند و چه کارگران حقوق بشر و روزنامه‌نگاران منتقد در مکزیک، ارائه می‌دهد.

من در خانواده‌ای سکولار و یهودی بزرگ شدم که در آن به‌سادگی انتظار حمایت از اسرائیل می‌رفت. با این حال، وقتی بزرگ شدم، به‌طور فزاینده‌ای از طرفداری کورکورانه از اسرائیل ناامید شدم. مانند بسیاری دیگر از یهودیان جوان در دیاسپورای غربی، اقدامات اسرائیل در کرانه‌ی باختری و غزه، ناامیدی من را از مفهوم دولت برتری طلب یهودی تعریف کرده است. جنگ داخلی فزاینده‌ای در جوامع یهودی بریتانیا و ایالات‌متحده بر سر اسرائیل وجود دارد و این جنگ تنها زمانی افزایش می‌یابد که اسرائیل تعهد خود را به اشغال عمیق‌تر کند. این کتاب درباره‌ی هویت شخصی من نیست، اما هویت من دلایل نگارش این کتاب را القا می‌کند؛ یعنی تعریف هویت یهودی در قرن بیست و یکم.

ورسو: از چه فرایندهایی برای کشف واقعیات و داده‌هایی استفاده کردید که بر آزمایشگاه فلسطین تأثیر گذاشته‌اند؟

آل: من سال‌ها صرف تحقیق درباره‌ی این موضوع کرده‌ام، هم در فلسطین/اسرائیل و هم با مخاطبان در سراسر جهان از توگو تا هند. اسناد محرمانه‌ای درباره‌ی روابط اسرائیل با برخی از سرکوبگرترین رژیم‌های جهان، از آپارتاید آفریقای جنوبی گرفته تا شیلی پینوشه و میانمار امروزی کشف کرده‌ام. در این کتاب اطلاعاتی را منتشر کرده‌ام که عمدتاً در رسانه‌های عبری اسرائیل نگهداری می‌شوند و در جهان پهناور ناشناخته‌اند. من سال‌ها با قربانیان جاسوسی اسرائیل، از پگاسوس گرفته تا سایر ابزارهای هک تلفن، ارتباط برقرار کرده‌ام. با شرکت‌های اسرائیلی که از صنعت اشغال‌گری کسب درآمد می‌کنند صحبت کرده‌ام و بروشورهای بازاریابی مخفی را به دست آورده‌ام که برای تبلیغ محصولات خود از آن‌ها استفاده می‌کنند. همچنین به هویت خودم به‌عنوان یک یهودی و چگونگی تأثیر اسرائیل در قرن بیست و یکم بر آینده‌ی مردم یهودی نگاه می‌کنم.

ورسو: این فناوری‌های سرکوبگر کجا و چگونه مورد استفاده قرار گرفته‌اند؟

آل: فهرستش طولانی است. بدنام‌ترین ابزار هک تلفن پگاسوس توسط NSO Group ساخته شده است، اما این شرکت فقط نوک کوه یخ است. من از بسیاری از شرکت‌های اسرائیلی دیگر که با رژیم‌های سرکوبگر در هنرهای تاریک نظارت همکاری می‌کنند، نام برده و درباره‌شان تحقیق می‌کنم. حضور عمده‌ی اسرائیل در مرز ایالات‌متحده/مکزیک با استفاده از برج‌های تجسس عظیمی است که بزرگ‌ترین شرکت دفاعی اسرائیل Elbit ساخته، شرکتی که به‌طور گسترده‌ای در سراسر فلسطین کار می‌کند. برج‌های مراقبت در مرز ایالات‌متحده/مکزیک به‌شدت بر پناهندگان و بومیان آمریکایی تأثیر می‌گذارد.

اتحادیه‌ی اروپا از پهپادهای اسرائیلی برای نظارت بر دریای مدیترانه استفاده می‌کند که چشمان بینایی در آسمان برای سرویس نظارت بر مرزهای آن یعنی فرونتکس هستند. من شواهدی ارائه می‌دهم که ثابت می‌کند چگونه اتحادیه‌ی اروپا به‌طور معمول اجسام قهوه‌ای یا سیاه را در دریا نادیده می‌گیرد و به آن‌ها اجازه‌ی غرق شدن می‌دهد یا به اتحادیه‌ی اروپا کمک می‌کند تا این پناهندگان را به لیبی بفرستد، جایی که با بازارهای برده‌داری و سرکوب مواجه هستند. فناوری تشخیص چهره در ایست‌های بازرسی اسرائیل استفاده می‌شود و حجم عظیمی از اطلاعات را در مورد فلسطینی‌هایی که باید از آنجا عبور کنند، جمع‌آوری می‌کند. شرکت‌های پشت سر این فناوری در حال فروش آن به بی‌شمار مؤسسات و کشورهای دیگر هستند. شرکت‌های اسرائیلی صنعت اطلاعات کاذب جهانی را رهبری می‌کنند و برای مشتریانی کار می‌کنند که می‌خواهند انتخابات را مختل یا متوقف کنند یا مخالفان سیاسی را بدنام کنند.

ورسو: ارتش اسرائیل چه نقشی در ایجاد ملت استارت‌آپ ایفا کرد؟

آل: مفهوم ملت استارت‌آپ یک ابزار بازاریابی بود که برای تبلیغ دولت یهودی به‌عنوان نوآور در زمینه‌ی فناوری استفاده می‌شد. طرفداران آن استدلال می‌کنند که ارتش اسرائیل مکانی طبیعی برای نوآوری است، زیرا نیروهای جوان استخدام‌شده در ارتش تحت فشار قرار می‌گیرند تا مبتکرانه‌ترین راه‌ها را برای انجام وظایف خود بیابند (که برای بسیاری از واحدها حفظ مناطق اشغالی است). هنگامی که این افراد استخدام‌شده ارتش را ترک می‌کنند، تعداد زیادی از شرکت‌های فناوری در زمینه‌های نظارت، هک تلفن و جمع‌آوری اطلاعات راه‌اندازی می‌کنند. اسرائیل بالاترین شمار این شرکت‌ها را در جهان دارد.

کتاب من نشان می‌دهد که این خط تولید چگونه کار می‌کند. به‌عنوان مثال، افسران اطلاعاتی بسیار برجسته در واحد ۸۲۰۰ به احداث شرکت‌های بسیار موفقی ادامه داده‌اند که اغلب برخی از ابزارهای نظارتی و جمع‌آوری اطلاعات پیچیده را توسعه می‌دهند و به کشورهای مختلف مانند عربستان سعودی و میانمار می‌فروشند.

ورسو: آیا می‌توانید توضیح دهید که اسرائیل چگونه جنگ علیه ترور را پذیرفته و از آن سود برده است؟

آل: اسرائیل پیش از ۱۱ سپتامبر یک رهبر تسلیحاتی جهانی بود، اما حملات تروریستی در سال ۲۰۰۱ صنعت دفاعی اسرائیل را تحت فشار قرار داد. تقریباً از همان روز حملات، سخنگویان اسرائیل این پیام را می‌فرستادند که اکنون جهان سرانجام آنچه را که دولت یهود برای چندین دهه می‌دانسته، درک کرده است. جنگ بی‌پایان علیه خشونت اسلام‌گرایان واقعیت اجتناب‌ناپذیری بود. تجربه‌ی اسرائیل بت‌واره‌سازی شد، بسیاری از رؤسای پلیس و

افسران ایالات متحده به اسرائیل رفتند تا بهترین راه‌ها را برای انجام وظایف خود بیاموزند و هنگام مبارزه در «جنگ علیه تروریسم» که مورد حمایت ایالات متحده قرار دارد، زبان اسرائیلی را بلد باشند.

اسرائیل مدلی بود که باید از آن پیروی شود. بنابراین با وجود استفاده‌ی وحشیانه‌ی دولت یهود از خشونت علیه فلسطینیان، این روایت ادامه یافت. شرکت‌های اسرائیلی بی‌شماری که کارکنانشان در ارتش اسرائیل خدمت کرده بودند، به استادان جهانی برای تبلیغ مزایای فرضی اشغالگری بی‌پایان اسرائیل و تکنیک‌ها و ابزارهای مورد نیاز برای این کار تبدیل شدند. این نوع شرکت‌ها، از البیت و ان. اس. او. گروپ گرفته تا ستروکس (شرکت اسرائیلی عمدتاً ناشناخته‌ای که زیرساخت‌های سبک پگاسوس را توسعه داده است) و سامانه‌های دفاعی رافائل، به اسرائیل کمک کرده‌اند تا به یکی از بزرگ‌ترین فروشندگان تجهیزات دفاعی بر کره‌ی زمین تبدیل شود.

ورسو: می‌توانید توضیح دهید که چگونه این شغل هم به‌عنوان آزمایشگاه و هم به‌عنوان نمایشگاه عمل می‌کند.

آل: اشغال در کرانه‌ی باختری و غزه، مکان مناسبی برای توسعه و آزمایش سامانه‌های تسلیحاتی جدید از جمله پهپادهای نظارتی، ابزار جمع‌آوری اطلاعات و سلاح‌های هوش مصنوعی است. پس از استفاده از آن‌ها علیه فلسطینی‌ها، شرکت‌های مربوطه آن‌ها را در نمایشگاه‌های جهانی تسلیحات عرضه می‌کنند. کتاب من نشان می‌دهد که چگونه تجهیزات دفاعی «آزموده‌شده در نبرد» با فیلم‌ها و عکس‌های گرفته‌شده در فلسطین تبلیغ می‌شود تا نشان دهد که چقدر برای خریداران جهانی «مؤثر» است. شواهدی ارائه می‌دهم که برخی از سرکوبگرترین رژیم‌های بر کره‌ی زمین، از جمله میانمار و عربستان سعودی، فناوری و تسلیحات اسرائیل را در دهه‌ی گذشته با اقتدار و تشویق دولت اسرائیل خریداری کرده‌اند.

در سال ۲۰۲۳، اسرائیل دهمین فروشنده‌ی بزرگ تسلیحات در جهان است، شاهکاری قابل توجه برای کشوری با ۱۵ میلیون نفر [در اسرائیل، کرانه‌ی باختری و غزه].

ورسو: چه چیزی در پوشش جریان اصلی ابزار هک تلفن پگاسوس گروه ان. اس. او (NSO) نادیده گرفته می‌شود؟

آل: NSO یک شرکت خصوصی نیست که از بین رفته باشد. این شرکت ارتباط تنگاتنگی با اسرائیل دارد و در ۱۵ سال گذشته توسط دولت‌های پی‌درپی اسرائیل به‌عنوان ابزاری دیپلماتیک برای جذب دوستان جدید استفاده می‌شود. نتانیاهو و موساد ابزارهای جاسوسی گروه NSO را به مجارستان و مکزیک تا عربستان سعودی و توگو می‌فروشد و آن‌ها در سازمان ملل متحد به نفع اسرائیل رأی می‌دهند. گروه NSO و بسیاری دیگر از شرکت‌های جاسوسی کمتر شناخته‌شده‌ی اسرائیلی فقط در حرف خصوصی هستند.

ورسو: دخالت فیس‌بوک/اینستاگرام در اشغال فلسطین چیست؟ آیا می‌توانید برخی از عملیات رسانه‌های اجتماعی اسرائیل را توضیح دهید؟

آل: ظهور رسانه‌های اجتماعی یک چالش برای اسرائیل بوده است، زیرا برای چندین دهه صدای فلسطینیان در رسانه‌های غربی بسیار کم بود. با ظهور فیس‌بوک، توئیتر، اینستاگرام، یوتیوب و تیک‌تاک، صداهای زیادی که اغلب از اشغال‌گری اسرائیل انتقاد می‌کنند، پیام خود را منتشر می‌کنند و روایت غالب و طرفدار اسرائیل را به چالش می‌کشند. در نتیجه، اسرائیل روابط نزدیکی با همه‌ی این شرکت‌ها برقرار کرده است و کتاب من نمونه‌های بسیاری از پست‌های انتقادی درباره‌ی اسرائیل را نشان می‌دهد که اغلب دچار حذف، تنزل رتبه یا ممنوعیت در سایه (شدو بن) می‌شوند، به‌ویژه در دوره‌های افزایش تنش‌ها در خاورمیانه.

کتاب من مجموعه‌ای از مداخلات مدیران شرکت‌های رسانه‌های اجتماعی برای ممنوعیت فلسطینی‌ها یا سانسور آن‌ها را نشان می‌دهد.

این فضای نبرد جدید برای جنگ اسرائیل علیه فلسطینی‌ها و هرکسی است که به‌طور جدی روایت‌های آن را به چالش می‌کشد.

شرکت‌های پیشرو رسانه‌های اجتماعی اغلب در راستای اولویت‌های وزارت امور خارجه‌ی ایالات متحده عمل می‌کنند و بر این اساس «دوستان» را ترویج می‌دهند و «دشمنان» را کم‌رنگ می‌کنند.

ورسو: از آنجایی که ایالات متحده با استناد به نگرانی در مورد نظارت سایبری چین، تیک‌تاک را سرکوب می‌کند، به نظر شما چرا به فناوری اسرائیل به‌طور مشابه نگاه نمی‌شود؟

آل: تیک‌تاک خود را در تیررس سیاستمداران آمریکایی می‌بیند که می‌خواهند جلوی نظارت چین و دولت چین را بگیرند. شایان‌ذکر است که همین چند سال پیش پکن دوست فرضی غرب بود و رهبران چین به گرمی از آن استقبال می‌کردند. باین‌حال، شکی وجود ندارد که فناوری جاسوسی چین هم در داخل کشور سرکوبگر است و علیه همه‌ی شهروندان، به‌ویژه اقلیت‌هایی مانند اویغورها، استفاده می‌شود و هم به‌طور فزاینده‌ای در سطح جهانی به کشورهایی که سرکوب آزادی‌های چین را تحسین می‌کنند، فروخته می‌شود.

همان‌طور که در کتابم نشان می‌دهم، فناوری نظارتی اسرائیل در سراسر جهان بسیار فراگیرتر از هر چیزی است که چین توسعه داده است و باین‌حال، شرکت‌های اسرائیلی تا حد زیادی از انتقاد معاف هستند (گروه NSO و ابزار پگاسوس آن استثنایی قابل توجه در ایالات متحده است، اگرچه تجهیزات این شرکت هنوز به‌طور گسترده در سراسر جهان مورد استفاده و سوءاستفاده قرار می‌گیرد).

تنها راه مشاهده‌ی این استاندارد دوگانه این است که چین اکنون دشمن رسمی غرب است درحالی که اسرائیل دوست باقی‌مانده است. ابزارهای سرکوب بین دو کشور تفاوت چندانی ندارند، اما غرب ترجیح می‌دهد با کشورهای شریک شود که در «ارزش‌های ما» اشتراک دارند.

ورسو: تهاجم روسیه به اوکراین چگونه بر صادرات سخت‌افزارهای دفاعی و نظارتی اسرائیل تأثیر گذاشته است؟

آل: از زمان شروع تهاجم روسیه به اوکراین در فوریه‌ی ۲۰۲۲، شرکت‌های دفاعی اسرائیل غرق در منافع کشورهای اروپایی شده‌اند. سپرهای دفاع موشکی، سامانه‌های ضد موشکی و ضد هوایی، موشک‌ها و پهپادها به تعدادی از کشورها از جمله فنلاند و آلمان فروخته شده است. تا همین اواخر، اسرائیل از فروش هرگونه سلاح تهاجمی به اوکراین خودداری می‌کرد، زیرا می‌ترسید روسیه را ناراحت کند و می‌خواست برای ادامه‌ی بمباران اهداف در سوریه (جایی که روسیه نفوذ زیادی دارد) آزادی داشته باشد. با این حال، در مارس ۲۰۲۳ اسرائیل اعلام کرد که سامانه‌های پارازیت ضد پهپادی را به اوکراین می‌فروشد تا در جنگ این کشور علیه روسیه‌ی پوتین کمک کند. همه‌ی این تجهیزات برای اولین بار در فلسطین توسعه و آزمایش شدند و از این رو اروپا به این فناوری علاقه‌مند شد.

ورسو: دولت جدید اسرائیل برای آزمایشگاه اشغالی چه معنایی دارد؟

آل: به‌طور خلاصه، تغییر کمی کرده است. اسرائیل دهه‌هاست که بدون توجه به اینکه چه کسی بر صندلی نخست‌وزیر می‌نشیند، تسلیحات و فناوری‌های نظارتی می‌فروشد. واقعیت این است که دهه‌ی گذشته شاهد افزایش شدید فروش تسلیحات دفاعی در دوران حکومت نتانیاها بودیم، زیرا او توسعه‌ی تسلیحات سایبری، ابزارهای هک تلفن و شرکت‌های جمع‌آوری اطلاعات خصوصی را گسترش داد. هدف او تبدیل اسرائیل به یک رهبر جهانی در فناوری دفاعی بود. در کنار آن، ظهور ناسیونالیسم قومی جهانی، از هند تا میانمار، به اسرائیل فرصتی برای تبلیغ خود به‌عنوان مدل نهایی قومی-ناسیونالیستی داده است.

ورسو: چگونه سامانه‌های نظارتی گسترده‌ی اسرائیل در ۷ اکتبر شکست خوردند و انتقام کنونی اسرائیل چگونه ممکن است در نهایت به این بخش دفاعی باز خورد دهد؟

آل: توانایی‌های مورد تحسین تجسسی اسرائیل در غزه و اطراف آن ترکیبی از هوش انسانی اغلب با باج‌خواهی از فلسطینی‌هایی که می‌خواهند به دلایل پزشکی یا آموزشی از غزه خارج شوند، هواپیماهای بدون سرنشین و عملیات تطبیق‌یافته بوده است. قبل از حمله‌ی اخیر حماس به اسرائیل، به‌طور گسترده‌ای تصور می‌شد که اسرائیل مرزهای زمینی، دریایی و هوایی غزه را با موفقیت کنترل کرده است. آنچه می‌شنوم این است که اسرائیل، مانند ایالات متحده پس از ۱۱ سپتامبر، بیش‌ازحد به نظارت دیجیتال و بسیار کمتر به سویه‌ی اطلاعات انسانی در ۵ تا ۱۰ سال

گذشته متکی بوده است و احتمال نقض امنیتی بزرگی را باز گذاشته است. البته زمینه‌ی گسترده‌تر این است که غیرممکن است مردمی را برای دهه‌ها مورد اشغال قرار داد و انتظار هیچ مقاومتی نداشت. پاسخ ویرانگر اسرائیل به بمباران غزه چیزی جز افراط‌گرایی بیشتر به همراه نخواهد داشت.

باین حال، علی‌رغم شکست‌های اطلاعاتی اخیر اسرائیل، من انتظار دارم بخش دفاعی اسرائیل به رشد صعودی خود ادامه دهد زیرا تعداد زیادی از کشورها در سراسر جهان هنوز بیش از حد به فناوری جاسوسی اسرائیل متکی هستند، تهاجم روسیه به اوکراین تعداد زیادی از کشورهای اروپایی را به خرید سپر دفاع موشکی اسرائیل و همدردی غرب با اسرائیل پس از حمله‌ی حماس سوق داد.